

## ПРАКТИКА **София**

### Ромски инициативен комитет



#### С един поглед

„Ромско бюро - София“ работи съвместно с различни общини, в които има ромски квартали, за решаване на проблемите на ромската общност. Основни партньори са общини Красна поляна, Слатина и Люлин, в които се намират големите ромски квартали „Факултета“, „Филиповци“ и „Христо Ботев“, както и Столична голяма община. Създадено през 1994 г., Бюрото работи вече седма година за насърчаване на еманципацията на ромите в София чрез активен диалог с институциите, общностни инициативи и програми за устойчиво развитие на ромската общност в областта на социалната и трудова защита, образованието, межкултурното общуване, здравеопазването, опазването на околната среда.

#### Контекст

Диалогът и сътрудничеството с общините Красна поляна и Люлин започва още през 1995 година, като първите съвместни инициативи са насочени към проблемите с почистването на кварталите „Факултета“ и „Филиповци“. През 1997 и 1998 година са реализирани две поредни програми „Оцеляване и развитие“, чрез които са осигурени месечни помощи за социално слаби роми в размер на 15 щатски долара за период от четири месеца, като срещу тези пари хората участват в почистване на кварталите, а общините осигуряват машини и съоръжения за събирането и извозването на отпадъците. След края на инициативите в кварталите се създава традиция преди големи празници да се организират доброволни „бригади“, които да почистват улиците.

#### Ресурси

От 1994 година досега „Ромско бюро - София“ осъществява редица проекти, насочени към преодоляване на острите социални проблеми и липсата на комуникация между ромското население и институциите, към подобряване на образованието в ромските училища, развитие на гражданското общество и стимулиране на граждански инициативи в кварталите. Програмите са финансирани от Soros Roma Foundation, Цюрих; USIS - United States Information Service, София; холандската организация за международно развитие НОВИБ; Фондация за развитие на гражданското общество; Холандското посолство в София. Двама етапа на хуманитарната програма „Оцеляване и развитие“ (1997 и 1998 г.) са осъществени съвместно със С.Е.Г.А. с подкрепата на НОВИБ, Холандия. От 1998 г. „Ромско бюро - София“ работи по дългосрочна програма за развитие на ромската общност в рамките на „Интегрирания проект за местна промяна“ на фондация С.Е.Г.А., подкрепен от програма МАТРА на холандското правителство и НОВИБ.

Ефективното партньорство с институциите и другите граждански организации е неизменно водещ елемент в стратегията за осъществяване на всички дейности на Бюрото. В резултат от тези усилия е създаден и Обществен съвет на 16 ромски организации, които да работи заедно с институциите за намиране на съвместни решения на проблемите на ромската общност в София.

#### История на успеха

През зимата на 1999 година половината от жителите на кварталите „Факултета“ и „Филиповци“ остават без електричество, тъй като безработицата е много висока и хората нямат възможност да плащат сметките си. Същевременно електрозахранващата мрежа в кварталите отдавна не отговаря на потребностите на хората и води до ниско напрежение и ежедневни аварии. „Една супа се готви за 7 часа“ заявяват жителите. Поддръжката на мрежата в кварталите обикновено се ограничава с „вдигане на шалтера“ или с връчване на предписания. Заради неплатени сметки през януари



1999 г. наказателно са срязани захранващи кабели, понякога дори без съобразяване с хората, които са си платили тока.

Породеното социално недоволство представлява реална опасност за избухване на гражданско неподчинение. „Ромско бюро - София“ сформира Инициативен комитет от неформални лидери от кварталите и представители на 10

софийски ромски организации за да открие изход от положението. След поредица от срещи с ромската общност, със заинтересованите институции и представители на медиите, Инициативният комитет успява да предотврати гражданското неподчинение и да формулира конкретни предложения от ромската общност, адресирани до институциите.

През март 1999 година Инициативният Комитет провежда среща с кмета на Столична община Стефан Софийски, депутати от управляващата и опозиционната партии, зам. министъра на Министерството на труда и социалната политика, кметовете на двете общини Красна поляна и Люлин, общински съветници, началника на Електроснабдяване София - Запад.

В резултат от тази среща са предприети конкретни стъпки за решаване на проблемите, както от страна на институциите, така и от жителите на кварталите, избрани са представители на кварталите, които да съдействат за директното насочване на целевите помощи за плащане на електричеството, с цел тези средства да не се използват за други належащи нужди. Ефектът от този подход е временно решаване на проблема с електрозахранването в двата квартала.

#### *Постижения*

В резултат от работата на Инициативния комитет в кварталите се работи върху инфраструктурни обекти - изграждат се нови трафопостове в кв. „Факултета“, в кв. „Филиповци“ се подобрява водоснабдителната система и се свързва канализационната система с централната градска система на София. Друго важно постижение е създаването на обществени съвети в двата квартала, които контактуват директно с местната власт за разрешаването на проблемите на ромската общност. От своя страна, жителите на кварталите и ромските организации поемат задължението да съдействат на държавните служители за събиране на неиздължените суми и такси.

Успешните действия на кампанията убеждават представителите на всички ромски организации в София, че позицията на съвместно действащите организации е по-силна от всяка индивидуална акция, колкото и да е авторитетна организацията. Това убеждение, заедно с предварителните индивидуални разговори, ускорява процеса на изграждане на ефективно сътрудничество между ромските организации. Проведени са две поредни кръгли маси с 27 представители на 16 софийски ромски организации, активисти и неформални лидери от ромските квартали, които приемат принципи на партньорството и основни приоритети при бъдещи съвместни дейности. Инициативният комитет формира Обществен съвет, който съвместно със специалисти от Столична община да разработи конкретна програма за развиването на ромските квартали.

Сериозен успех в дългосрочен план е постигнатата договореност за съвместна работа между създадения Софийски Ромски обществен съвет и Столична голяма община в няколко основни насоки - икономическо развитие, здравеопазване, образование, инфраструктура и жилищно строителство и проблеми на младежта и спорта.

#### *Следващи стъпки*

Изработване на съвместни проекти и започване на съвместна дейност със Столична голяма община. През февруари 2000 г. е създадена смесена работна група от 30 представители на ромски организации и Столична община. В продължение на 5 месеца смесената работна група разработва Общинска програма за развитие на ромската общност в София, която е представена на столичния кмет за уточняване на необходимото финансиране и за внасяне в Столичния Общински съвет.



#### *Контакти*

**Стефан Стефанов**  
Директор на Фондация „Ромско бюро“ София

София  
бул. „Стамболийски“ 96, вх. 2, ап. 52  
тел.: 920 1872; 222 105; 088 308411  
тел./факс: 920 1574  
ел. поща: roma\_bureau@ttm.bg



## ПРАКТИКА | Ст. Загора

### Стратегически план за развитие на местната икономика

#### С един поглед

Изработването на „Стратегически план за развитието на местната икономика 1999 - 2009“ е резултат от сътрудничество между местната общност, бизнес-средите и общинската администрация на Стара Загора. Процесът цели да се формулират общи стратегически цели с основополагащ характер, които да станат постоянен елемент от политиката на местната власт; да се изведат приоритети от нагласите на широката общественост и от експертните оценки на специалисти и да се търси и насърчава участие на общността в осъществяване на изведените приоритети.



#### Контекст

Партньори в разработването на стратегически план за развитие на икономиката на Стара Загора са експерти от Община Даун, Северна Ирландия, в рамките на Фаза II на проект, финансиран от Ню Хау Фонд на Правителството на Великобритания.

Процесът стартира в условия на липса на всякакви микро-стратегии на основните икономически субекти в общината, липса на надеждна и сравнима информация за различните периоди от развитието на икономиката и липса на традиции за стратегическо планиране в пазарни и динамично променящи се условия.

#### Ресурси

Средствата за разработка на плана са осигурени от две общини - Община Даун (29 000 британски лири) и Община Стара Загора (3 000 британски лири). Средствата са предназначени предимно за осигуряване участието на ирландските партньори в началния етап, пътуване на представители на

общината и някои дейности, свързани със социологическото проучване. Основните дейности в работния план се извършват на доброволни начала от всички участници.

#### История на успеха

В разработването на стратегията участва широк кръг от партньори, който включва координационния екип, представители на общинска администрация, общински съвет, Агенция за регионално икономическо развитие (АРИР), Търговско-промишлена палата, Тракийски университет, Българо-германски образователен център - Стара Загора, Асоциация за частна инициатива и предприемачество и Център „Свободни информационни изследвания“ ООД, както и неправителствени организации и граждани.

Процесът преминава през три етапа:

- Оценка на текущата икономическа ситуация в общината и на наличните основни тенденции;
- Маркетингово изследване на нагласите сред населението и бизнеса;
- Разработване на стратегически план.

За да се гарантира обективността на данните и анализите се използват три различни групи източници на информация:

- Общински и държавни институции;
- Нестопански сектор;
- Независима консултантска фирма.

Разработването на стратегически план за развитие на Стара Загора приключва през месец юли 1999 г.

#### Постижения

В процеса на разработване на стратегията местно развитие е постигнато широко обществено участие и включване на потенциала на цялата общност. Отчетени са не само обективните условия и тенденции, но и обществените нагласи. Сформиран е Обществен съвет като устойчив инструмент за актуализиране на стратегията.

#### Следващи стъпки

Предстои актуализиране на стратегията и нейното разширяване, както териториално (да обхване всички общини в областта), така и като съдържание (да обхване и сферите на образованието, културата и здравеопазването). За усъвършенстване на процеса на стратегическо планиране в екипа е възможно да се включат повече специалисти по браншове.

**Ключове към успеха**

Основни достойнства на процеса по изработване на стратегическия план на Стара Загора са участието на широки кръгове от старозагорската общественост и търсенето на обективност в анализа, чрез проучване на всички възможни източници на данни и използване на независими експерти.

**Контакти**

**Евгений Желев**  
Кмет на Стара Загора

тел.: 042/600 105  
факс: 042/601 103

**Петя Ацинова**  
Изпълнителен директор  
Агенция за регионално икономическо развитие - Стара Загора  
Стара Загора 6000  
бул. „Генерал Столетов“ 127  
тел.: 042/350 07, тел./факс: 042/380 75  
ел. поща: office@szeda.bg



## ПРАКТИКА | Ст. Загора

### Античен форум с модерен живот

#### Превръщане на античния форум в Стара Загора в летен театър

##### С един поглед

Клуб „Отворено общество“-Стара Загора предприема действия за превръщане на античния форум в центъра на Стара Загора в летен театър. Целта е да се компенсират липсата на представително сценично пространство в града след опожаряването на Операта и да се даде възможност на една антична зрителна зала на открито да заживее модерен живот, като служи на съвременните обществени и духовни потребности.

##### Контекст

Античният форум е една от най-големите исторически ценности на Стара Загора, разкрит след дългогодишни археологически проучвания по ръководството на Историческия музей в града. Форумът е част от известния античен град Август Траяна, който заедно с Филипопол, през периода II - IV в. е един от най-големите и красиви градове на Римска Тракия. Останките на Античния форумен комплекс се намират в централната градска част, съвсем близо до сградата на изгорялата старозагорска опера.

##### Ресурси

Първата проява за празника на Стара Загора е финансирана от Фондация „Отворено общество“. За адаптация на форума са привлечени дарения от фирми („Благоустройство“ АД, „Заводски строежи“ АД, „КЕН“) и индивидуални дарители (г-н Иван Иванов, г-р Евгений Желев, г-н Тончо Кацаров). През 1998 г. известната българска певица Гена Димитрова гостува на Стара Загора и дарява своя хонорар за реставрацията и адаптация на Античния форум. От Министерство на културата са отпуснати 10 000 лева, а от Община Стара Загора - 40 000 лв. Последният етап от реконструкцията е финансиран като проект от Фондация „Отворено общество“.

##### История на успеха

От 1996 г. Клуб „Отворено общество“ - Стара Загора започва поредицата от стъпки за приспособяване и превръщане на Античния форум в жива и действаща градска сцена. За празника на Стара Загора - 5 октомври, с помощта



на Фондация „Отворено общество“ на сцената на форума се реализира благотворителен музикално-светлинен спектакъл „Сътворението на света“ с автор младия старозагорски композитор Владимир Джамбазов. За първи път Античният форум „оживява“ като сцена и събужда гражданския интерес и инициативност.

Концертът се предшества от рекламна кампания, изготвяне на благотворителни талони и откриване на целеви банкови сметки, а в деня след концерта се провежда анкета за обратна връзка с обществеността с помощта на местното радио и телевизия.

През 1998 г. известната българска певица Гена Димитрова гостува на Стара Загора и дарява своя хонорар за реставрацията и адаптация на Античния форум. Същата година община Стара Загора осигурява 40 000 за възстановяване на форума, а Министерство на културата отпуска за същата цел 10 000. За окончателното завършване и античния театър, Клуб „Отворено общество“ - Стара Загора кандидатства пред Фондация „Отворено общество“ - София с проект, който е финансиран с 3 900 щ. г.

Така, с усилията на граждански организации, община и отделни личности, уникалното съоръжение е завършено през 1999 г. Празникът на града през 1999 г. се отбелязва именно на тази сцена с тържествен концерт, в който участват солисти от старозагорската и пловдивската опера, а кметът на града и министър Емма Москова приветстват старозагорската общественост. Представени са с благодарност всички дарители, допринесли за успеха на инициативата. През 2000 г. Античният форум отново става място на културни събития в рамките на празника на града.

##### Постижения

Превръщането на античния форум в действаща летна сцена е избрано от широко обществено жури в Стара Загора за събитие на 1999 г. Жителите на Стара Загора приемат форума за свой символ и продължават да го изпълват с ново съдържание и послания. Появата на нова открита сцена провокира у старозагорци очакване за предстоящи събития.



#### *Следващи стъпки*

Националният институт за паметници на културата е утвърдил архитектурен проект на форума и има реални възможности той да бъде включен в Програмата „Красива България 2“. Пораждат се инициативи за облагородяване на пространствата около форума и пред опожарената сграда на операта.

#### *Ключове към успеха*

Нестандартният подход за представяне на каузата и инициране на гражданска активност - използване на форума като сцена на културно събитие преди да е реконструиран - въздейства директно върху широк кръг от граждани и получава голям обществен отзвук.

#### *Контакти*

##### **Лена Драголова**

Главен секретар на Клуб „Отворено общество“ - Стара Загора

Стара Загора 6000  
ул. „Хр. Ботев“ 117А

тел.: 042/600 040, 042/311 86  
ел. поща: osc@sz.osf.bg

